

Oświadczenie złożone przez senator Annę Górską na 3. posiedzeniu Senatu w dniu 13 grudnia 2023 r.

Oświadczenie skierowane do ministra infrastruktury Dariusza Klimczaka

Bytów to 17-tysięczne miasto w województwie pomorskim, ważne miejsce na mapie regionu, zarówno pod względem kulturowym, jak i gospodarczym. Zarazem jest to jedyne miasto powiatowe w regionie nieposiadające kolejowych połączeń pasażerskich z jakąkolwiek inną miejscowością na mapie województwa czy kraju. Zamknięcie połączeń pasażerskich do Bytowa nastąpiło 30 lat temu. Miasto natychmiast zaczęło odczuwać negatywne skutki tej decyzji ówczesnych władz polskich kolei i już 5 lat później rozpoczęło starania o przywrócenie pasażerskiego ruchu kolejowego do i z Bytowa. Nie znalazło to zrozumienia ani we władzach przekształcanych w tamtym czasie spółek kolejowych, ani też u żadnego z dotychczasowych rządów.

Dodatkowo od blisko 17 lat miasto i powiat bytowski własnym wysiłkiem i niemałym nakładem środków finansowych utrzymują połączenia towarowe na liniach nr 211 i 212, dzięki którym surowce mogą być dostarczane m.in. do bazy paliw płynnych PERN w Ugoszczy, firmy Prefabet z Osławy-Dąbrowy oraz do ciepłowni miejskiej w Bytowie. Stan techniczny torów, po których przewożone są paliwa, jest tak zły, że kolejne firmy wyłaniane w formie przetargów na przewozy towarowe po tych liniach wymawiają umowy. Miasto i samorząd województwa są do tego stopnia zdeterminowane w kwestii tej niezbędnej modernizacji, że pomimo tego, iż nie są właścicielem linii, zapewniły ponad 2 miliony zł ze środków własnych i unijnych na sporządzenie kompleksowej dokumentacji modernizacji linii nr 211 i 212, tj. Kościerzyna – Lipusz i Lipusz – Bytów. Dodatkowo kosztem prawie 19 milionów zł przeprowadzono remont generalny budynku dworca w Bytowie. Nadal jednak nie korzysta z niego żaden pasażer kolei.

Szczególnie intensywna przepychanka w kwestii odpowiedzialności za bieżący stan rzeczy trwała w ostatnich latach rządów Prawa i Sprawiedliwości. Gotowy projekt modernizacji linii nr 211 i 212 został zignorowany przez poprzedni rząd oraz władze spółki PKP PLK, jednak w poszukiwaniu wyborczego sukcesu próbowano skłonić samorządy powiatu bytowskiego do zainwestowania, wspólnie ze spółką kolejową, w modernizację odcinka linii nr 212 w przeciwnym do oczekiwanego kierunku, tj. do miejscowości Korzybie, skąd byłoby możliwe połączenie Bytowa ze Słupskiem. Szkopuł w tym, że bytowianki i bytowianie oraz funkcjonujące w powiecie firmy potrzebują połączenia z Gdańskiem, stolicą województwa od 25 lat, czego poprzednia władza zdawała się nie zauważać. Doszło do sytuacji, w której spółka PKP PLK odmawiała ponownego przejścia w zarząd i utrzymania linii Kościerzyna – Lipusz i Lipusz – Bytów, uznając, że linie te są zbyt zdegradowane, i próbując wymusić na samorządzie województwa pomorskiego, powiatu bytowskiego i samego miasta Bytowa modernizację, której koszt to prawie 300 milionów zł. Jednocześnie ta sama spółka wyraźnie dawała do zrozumienia, że nawet jeśli odzyska linie, to nie celem przeprowadzenia potrzebnej modernizacji, ale po to, żeby je definitywnie zamknąć. Takie zamknięcie doprowadziłoby do całkowitego odcięcia miasta i powiatu, w tym lokalnego przemysłu zapewniającego olbrzymi procent zatrudnienia w powiecie, od połączeń kolejowych, co mogłoby wręcz doprowadzić do likwidacji niektórych zakładów pracy, takich jak np. baza paliw płynnych PERN, do której transport surowca może odbywać się wyłącznie drogą kolejową.

Takie działania zdają się wręcz działaniami celowymi, zmierzającymi do degradacji tkanki społecznej i gospodarczej Bytowa i powiatu bytowskiego. W chwili obecnej modernizacja wskazanych linii znajduje się w czwartej setce projektów na liście rezerwowej Krajowego Planu Kolejowego. Dzięki staraniom samorządów udało się wpisać inwestycję do Krajowego Planu Odbudowy. Jednak wiemy, że poprzedni rząd Mateusza Morawieckiego pieniędzy z KPO nie chciał i nie zamierzał przyjąć, a wręcz blokował ich przekazanie swoimi niepraworządnymi działaniami.

W tym miejscu, na mocy art. 42 pkt 4 i 5 Regulaminu Senatu, zwracam się do ministra infrastruktury z następującymi pytaniami.

1. Kiedy możemy spodziewać się odblokowania środków finansowych z Krajowego Planu Odbudowy na inwestycję w modernizację linii kolejowych?
2. Czy zostanie dokonany przegląd inwestycji Krajowego Planu Kolejowego pod kątem ich priorytetowości?

3. Czy modernizacja linii kolejowych nr 211 i 212 może liczyć na znalezienie się na liście priorytetowej? Istotny jest tutaj fakt, iż jest już opracowana niezbędna dokumentacja techniczna, co znacznie skraca proces inwestycyjny, a to z kolei jest niezwykle ważne w przypadku inwestycji finansowanych z KPO, które należy rozliczyć do 2026 r.

Przywrócenie pociągów pasażerskich i podniesienie jakości transportu towarowego między Trójmiastem a Bytówem wymaga tylko jednego: odważnej decyzji politycznej, na którą Pomorze i Bytów czekają już zdecydowanie zbyt wiele dekad. Z swojej strony deklaruję wszelką pomoc w wyjściu z tego decyzyjnego klinczu we współpracy z zainteresowanymi samorządami.

Anna Górska